

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 390/08-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. K. O., S., zastúpenej advokátom JUDr. B. J., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III vo veci vedenej pod sp. zn. 37 P 353/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. K. O. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. októbra 2008 doručená sťažnosť Mgr. K. O., S. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. B. J., B., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 37 P 353/2005.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že návrhom doručeným okresnému súdu 2. decembra 2005 sa sťažovateľka domáhala úpravy práv a povinností k maloletej dcére na čas do rozvodu manželstva so súčasným podaním návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Okresný súd nariadil uznesením č. k. 37 P 353/05-24 z 12. decembra 2005 predbežné opatrenie, proti ktorému podal odporca odvolanie. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 11 CoP 24/06-34 z 28. februára 2006 potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu.

Po vrátení spisu okresnému súdu bol uznesením z 5. júna 2006 ustanovený maloletému dieťaťu kolízny opatrovník a nariadené pojednávanie na 17. október 2006, ktoré bolo z dôvodu práceneschopnosti právneho zástupcu odporcu odročené na 11. január 2007. Ďalší priebeh konania opisuje sťažovateľka takto:

„Dňa 11. 01. 2007 bolo opäť pojednávanie odročené na neurčito z dôvodu, že spis bude postúpený miestne príslušnému Okresnému súdu Galanta.

Dňa 25. 01. 2007 doručil Okresný súd Bratislava III právnej zástupkyňi sťažovateľky oznámenie, že spis sa postupuje Okresnému súdu Galanta z dôvodu miestnej príslušnosti.

Podaním zo dňa 30. 03. 2007, č. k. 12 P 90/07, oznámil Okresný súd Galanta, že spis vracia naspäť na konanie Okresnému súdu Bratislava III z dôvodu, že miestne príslušný na prejednanie veci je Okresný súd Bratislava III.

Podaním zo dňa 10. 05. 2007 spis opäť vrátil Okresný súd Bratislava III Okresnému súdu v Galante s odôvodnením, že ak Okresný súd v Galante nesúhlasí, že je miestne príslušný, musí spis postúpiť na rozhodnutie o miestnej príslušnosti Najvyššiemu súdu SR.

Uznesením zo dňa 26. 07. 2007, č. k. 5 Ndc 87/2007-106, rozhodol Najvyšší súd SR, že miestne príslušný na prejednanie veci je Okresný súd Bratislava III.

Podaním zo dňa 20. 09. 2007 požiadal Okresný súd Bratislava III právnu zástupkyňu sťažovateľky o informácie o aktuálnom bydlisku mal. I. O. a o oznámenie, či sťažovateľka aj naďalej trvá na návrhu.

Podaním zo dňa 25. 10. 2007 oznámila právna zástupkyňa sťažovateľky bydlisko maloletej ako aj to, že sťažovateľka trvá na podanom návrhu. Súčasne podala právna zástupkyňa urgenciu a žiadala vo veci urýchlene vytyčiť pojednávanie.

Dňa 01. 01. 2008 bol Okresným súdom Bratislava III predmetný spis postúpený v rámci reoptimalizácie súdnej sústavy na Okresný súd v Pezinku. Na Okresnom súde v Pezinku bol spis vedený pod sp. zn. 12 P 78/2008.

Dňa 12. 06. 2008 doručila sťažovateľka na Okresný súd v Pezinku sťažnosť na prietahy v konaní. Na základe sťažnosti bolo zistené, že Okresný súd Pezinku nie je miestne príslušný na prejednanie veci, a preto bol spis dňa 12. 06. 2008 vrátený na späť na Okresný súd Bratislava III. Súčasne sťažnosť na prietahy v konaní bola postúpená predsedovi Okresného súdu Bratislava III.

Uznesením zo dňa 24. 06. 2008, č. k. 37 P 353/05-130 preniesol Okresný súd Bratislava III svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Galanta. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 01. 08. 2008.

Dňa 30. 06. 2008 doručila sťažovateľka sťažnosť na prietahy v konaní Okresnému súdu Bratislava III. Podpredsedníčka Okresného súdu Bratislava III vyhodnotila sťažnosť za opodstatnenú a dôvodnú s tým, že po nadobudnutí právoplatnosti bude spis obratom postúpený Okresnému súdu v Galante na vybavenie. V skutočnosti obratom znamenalo, že spis bol postúpený Okresnému súdu v Galante až 19 dní po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia, č. k. 37 P 353/05-130.

Dňa 19. 08. 2008 zaslal Okresný súd Bratislava III spis Okresnému súdu Galanta, kde je konanie vedené pod č. k. 12 P 161/08. K dnešnému dňu pojednávanie nie je vytyčené.“

Sťažovateľka zastáva názor, že postupom okresného súdu v označenom konaní došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto navrhuje, aby vo veci jej sťažnosti ústavný súd vydal nasledovný nález:

„Základné právo Mgr. K. O. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejedanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn.: 37 P 353/05, porušené bolo.

Mgr. K. O. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume = 500.000,- Sk (slovom: päťstotisíc slovenských korún), ktoré Okresný súd Bratislava III je povinný zaplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava III je povinný zaplatiť Mgr. K. O. trovy konania na účet jej právneho zástupcu JUDr. B. J., PhD. do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, nepripustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti

sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom sťažovateľky, ktorá je v tomto konaní zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, u ktorého sa predpokladá znalosť judikatúry ústavného súdu. Preto v danom prípade ústavný súd posudzoval sťažnosť sťažovateľky v rozsahu uvádzanom v petite tejto sťažnosti (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 104/08, IV. ÚS 135/08).

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky vychádzal ústavný súd zároveň zo svojej stabilizovanej judikatúry, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie právnej neistoty (III. ÚS 61/98). Zároveň zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že ochranu základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov upravenému v čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poskytuje len vtedy,

ak bola sťažnosť ústavnému súdu podaná v čase, keď k namietanému porušovaniu práva ešte dochádza a nečinnosť orgánu verejnej moci v tom čase ešte trvá (II. ÚS 387/06, IV. ÚS 79/07, IV. ÚS 179/08).

Zo sťažnosti a z predložených príloh zjavne vyplýva, že v čase jej doručenia ústavnému súdu sa vec nachádzala na Okresnom súde Galanta v dôsledku postúpenia danej veci z dôvodu miestnej príslušnosti, a to od 21. augusta 2008. Sťažovateľka namietala prieťahy v konaní okresného súdu, ktorý vo veci samej v čase podania sťažnosti už nekonal. Z uvedeného dôvodu okresný súd už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh namietaného konania ani spôsobovať prieťahy v ňom. Sťažnosť sťažovateľky bolo preto potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (IV. ÚS 219/03, II. ÚS 24/06) podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že v prípade sťažovateľky bolo aj podanie sťažnosti na prieťahy v konaní z 23. júna 2008 účinným prostriedkom nápravy, pretože podpredsedníčka okresného súdu vo vyjadrení č. Spr. 2104/08 z 28. júla 2008 uviedla:

„Po preštudovaní spisového materiálu som zistila, že Vaša sťažnosť na zbytočné prieťahy v konaní je dôvodná. JUDr. Z. L. uznesením zo dňa 24. 06. 2008 preniesla miestnu príslušnosť z Okresného súdu Bratislava III na Okresný súd Galanta podľa § 177 ods. 2 O. s. p. a z uvedeného dôvodu už nemôžem vo veci ďalej sledovať bezprieťahové vybavovanie veci.

Zákonnej sudkyni JUDr. Z. L. bude postup v konaní, ktorým spôsobila zbytočné prieťahy v konaní písomne vytknutý.

Týmto sa Vám zároveň v mene štátnej správy súdu ospravedlňujem za vzniknuté prieťahy v konaní.

Spis sp. zn. 37 P 353/05 bude obratom po nadobudnutí právoplatnosti postúpený Okresnému súdu Galanta na ďalší postup a vybavenie veci.“

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľky (napr. priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, úhrady trov konania atď.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2008